

mænd, som er i et dansk Amt og arbejder for Samhørighed med Danmark og for Bevarelsen af det danske Sprog, har desværre i den sidste Tid ikke kunnet glæde os ved udelte Sympati henede hos alle. Man har oven i Købet beskyldt os for at gøre dette Arbejde for partipolitisk Fordels Skyld. Det er haarde Arbejdsvilkår, synes jeg, man derved har skabt for Sambandspartiet, men Kampen vil dog blive fortsat, saa længe den ikke er fuldkommen haabløs.

Jeg har ment at burde udtale mig om denne Sag her i Tinget, bl. a. under Hensyn til, at Spørgsmaalet om Undervisningsproget i Folkeskolen, som allerede nævnt, ordnes ved kongelig Anordning og saaledes ikke vil blive forelagt for det høje Ting. De færøske Forhold medfører, at Skolevæsenets Ordning paa Øerne er noget mangelfuld; det er saaledes ikke ukendt, at en Lærer kan have 3 forskellige Skoler i 3 forskellige Bygder, som ligger endogsaa langt fra hinanden, at undervise i, og ret almindeligt er det, at en Lærer skal undervise i 2 Skoler i 2 forskellige Bygder. Heraf vil man kunne slutte, at naar Dansk kun skal læses i den færøske Skole som et Fag, som et fremmed Sprog, bliver Resultatet ingeniunde godt, det kan vi alle sammen overmaade godt forstaa. Man kunde lige saa godt stryge Undervisningen i Dansk i Skolen; gjorde man nemlig det, var der dog en Mulighed for, at Forældrene, i hvert Fald i den nuværende Generation, paa anden Maade vilde sørge for Børnenes Undervisning i Dansk.

I den ordinære Lagtingssamling har Tinget behandlet Spørgsmaalet om Ændringer i Lagtingsloven. Begge Lagtingets Partier er enige om at foreslaa, at Amtmanden og Provsten ikke mere skal være fødte Medlemmer af Lagtinget; men medens Sambandspartiet mener, at man skal indskrænke sig til de Ændringer i Lagtingsloven, som Amtmandens og Provstens Udræden nødvendiggør, har Selvstyrepartiet fremsat Forslag om en helt ny Lagtingslov, og den er vedtaget i Lagtinget med alle Selvstyrepartiets Stemmer, men under kraftig Modstand fra Sambandspartiet. Selvstyrepartiets Forslag til en ny Lagtingslov forekommer mig i hvert Fald at være meget godt at faa Forstand af, skønt det ikke er saa yderliggaaende, som der var Grund til at vente.

Jeg skal her kort omtale de mest karakteristiske Paragraffer i Lovforslaget. Der er for det første § 3, som siger —

det er en af Grundlovsparagrafferne, der overføres paa Lagtinget —, at Lagtinget skal være ukrænkeligt, og at den, der antaster dets Sikkerhed og Frihed, den, der udsteder eller adlyder nogen dertil sigtende Befaling, gør sig skyldig i Højforræderi. Dette er en Pynteparagraf, den har aldrig været nødvendig, der har aldrig været nogen, som har antastet Lagtinget, og jeg synes ikke, det er nødvendigt at have den; men Hensigten er vel, at Lagtingsloven skal minde noget om Grundloven. — I en anden Paragraf hedder det: „Lagtinget kan nedsætte Kommissioner af sine Medlemmer til at undersøge almen vigtige Sager. Saadanne Kommissioner er berettigede til at forlange skriftlige eller mundtlige Oplysninger saavel af private Borgere som offentlige Myndigheder“. Der er altsaa Tale om Nedsættelse af parlamentariske Kommissioner. Det er Mening at tillægge Lagtinget samme Ret, som Grundloven tillægger Folketinget og Landstinget. — Fremdeles er der en Paragraf, der bestemmer, at Regeringen skal forelægge Lagtinget til Betænkning alle Lovudkast, der vedrører Færøerne, før end saadanne som Lov sættes i Kraft paa Øerne. Det vil altsaa sige, at der slet ikke kan være Tale om for Lovgivningsmagten at lovgive for Færøerne, før Lovene har været forelagte for Lagtinget. — I en anden Paragraf staar der: „Justitsministeren eller en af denne valgt Repræsentant har i Embeds Medfør Adgang til Lagtinget og er berettiget til under Forhandlingerne at forlange Ordet under Iagttagelse af Forretningsordenen. Stemmeret udøver han kun, naar han tillige er Lagtingsmand. Alle Indstillinger fra Lagtinget skal ske til Justitsministeriet“. Det har hidtil været Regel, at Amtmanden er mødt, om jeg saa maa sige, paa Regeringens Vegne; nu skal det altsaa være Justitsministeren eller en af denne valgt Repræsentant, der skal møde for Lagtinget.

Jeg nævner endvidere en Paragraf, der svarer til en Bestemmelse, som gælder for dette og det andet høje Ting: „Ingen Lagtingsmand kan, saa længe Tinget er samlet, tiltales eller underkastes Fængsel af nogen Art uden Tingets Samtykke, medmindre han er grebet paa fersk Gerning. For sine Ytringer paa Lagtinget har han kun Ansvar overfor dette“. — I Forbindelse med den Bestemmelse, jeg før citerede, hvorefter Regeringen skal forelægge alle Lovforslag for Lagtinget, før de kan træde i Kraft